

Historieglimt 139

Rosendal og Rosenlund

Roser er vakre blomster og har gitt navn til mange steder. Rosenborg er et velkjent navn. Det var navnet på den ene halvdel av Bakke gård da to søstre i 1835 arvet og delte den. Søsteren som arvet østre del var gift med kaptein Jørgen Coldevin Rosenvinge. De overdro gården snart til sønnen Abraham Bredal Rosenvinge. Det var han som gav gården navnet Rosenborg. Hans bror Johannes Finne Rosenvinge har tegnet mange kjente prospekter fra Trondheim. Her skal vi se litt nærmere på to mindre eiendommer langs Innherredsveien som også har fått navn etter de vakre blomstene.

Rosendal, gårdsnummer 9, bruksnummer 27, ble utskilt fra Voldsminde i 1875 og kjøpt av kjøpmann G. F. Prydz til landsted. Allerede året etter kjøpte oberstløytnant P. N. Tyrholm stedet. I 1891 ble eieren organist Jørgen N. Brønner. Fra år 1900 ble Rosendal stykket opp til tomter for ny bebyggelse som ligger ut mot Innherredsveien og Gamle Kongevei. Senior forteller i sine erindringer fra 1880-årene i Adresseavvisen for 2. februar 1932 kort og godt: *«Naboeiendommen Rosendal eides da av oberstløytnant Tyrholm, en velkjent skikkelse som drev sin have som et mønsterbruk.»*

Rosenlund, gårdsnummer 9, bruksnummer 1, lå mellom Dalen og Engstykket. Parsellen ble avdelt fra Rønningen i 1794, kalt Rosenlund og solgt til kjøpmann Hans Peter Knudtzon. Stedet var opprinnelig en husmannsplass. Fra 1809 tilhørte den stadskirurg J. P. Weise, i 1813 solgt til grosserer Torris Eid og i 1827 til konsul Christian A. Lorck. Lorck slo en del av eiendommen sammen med Dalen. Resten solgte han samme år til kjøpmann Rasmus Berg. Navnet fulgte denne delen. Rosenlund ble i 1838 solgt til kjøpmann C. L. Schreiner som hadde den til 1867 da grosserer Jacob Larsen kjøpte. I 1907 overtok Erik By og i 1910 grosserer Tobias Lund. Fra 1934 har det 48 mål store Rosenlund tilhørt familien Klinge som i 1960-årene utparsellerte den til villaiendommer. De gamle husene på gården ble revet i 1972. Fra Innherredsveien førte en fin alle inn til Rosenlund. Noen store trær, ni i tallet, i alleen står der fremdeles i 2014.

Senior forteller i Adresseavvisen for 3. februar 1932: *«naboeiendommen Rosenlund, også kalt Schreinergården, eides og beboddes av grunnleggeren av det ansette handelshus Jacob Larsen. Rosenlund likesom den fornevnte Saxenborg, hadde i sine haveanlegg verdige efterfølgere, som ved skjønnsom behandling forstod å værne om hvad fedrene har kjempet i fordums dager. Især var Rosenlunds anlegg et mønsterverdige arbeide som har fått professor Schmitler til å medta den smukke havepaviljong i sitt store verk: «Norges Havekunst i fortid og nutid.»*

Ser en nærmere på Carl W. Schmitlers bok og hva den sier om hagen på Rosenlund, ser en at den var en av de fineste i området. Schmitler skriver: *«Et*

korsformet anlegg hvor midtgangen fra husportalen avsluttes av et empirelysthus med malte landskapstapeter, er Rosenlund. De fire kvarterer er kantet med rosenrabatter. Til siden ligger den likesaa regelmessige frugt- og kjøkkenhave. Korsformet – med en vistnok senere anlagt runding fremfor verandaen – er også Volds Minde paa Lademoen.» C. W. Schnitler, Norske Haver i gammel og ny Tid, Kristiania 1916., s. 256-257. På side 254 er bilder av de tre hagepaviljongene på Dalen, Rosenlund og Voldsminde fotografert av Sverre Pedersen. På skissen over Rosenlunds anlegg ser vi at alleen går fra landeveien inn til tunet med de to hagene på hver side. Kjøkkenhagen med åtte parseller ligger til høyre for alleen og med en annen gårdvei som avslutning. Også den har en allé med mindre trær. Gården har fire større hus og tre mindre. Hovedhuset ligger omgitt av prydhagen på tre sider. De andre husene står rundt tunet.